

## **Kafka-Chronik 1924 (od Charlotte Aigner (Spitzer))**

Preklad od: Mária Kristína Ďurková

*Berlín*

**Začiatok januára:** Franz Kafka žije spoločne s Dorou Diamant v Berlíne, v mestskej časti Steglitz, na ulici Grundewaldstraße. Zima poznačená infláciou je veľmi studená a pri nedostatku špiritusu si Kafka a Dora Diamant zohrievajú večeru pomocou nedopálených sviečok. Kafkov zdravotný stav sa viditeľne zhoršuje, väčšinu času leží v posteli s horúčkou.

**Koniec januára:** Max Brod navštevuje Franza Kafku. Kafka mu predčíta z jeho diela *Der Bau* (v českom preklade *Doupě*).

**1.február:** Kafka a Dora Diamant sa sťahujú do berlínskej mestskej časti Zehlendorf, na ulicu Heidenstraße. Kafka je už príliš slabý, aby so sťahovaním pomohol. Do nového bytu je prevezený autom.

**Začiatkom februára** navštevuje Kafku recitátor Ludwig Hardt, ktorý do jeho programu zahrnul aj texty chorého Kafku.

**V priebehu februára** posielala Kafkova rodina strýka Siegfrieda Löwyho do Berlína, aby si overil ako sa chorému v skutočnosti darí. Löwy trvá na tom, že Kafka musí byť preložený do sanatória.

**Začiatkom marca** sa začína choroba natoľko zhoršovať, že Dora posielala po Dr. Nelkena, známeho doktora zo židovskej nemocnice v Berlíne. Dr. Nelken, zdesený Kafkovým zdravotným stavom, predpisuje chorému lieky uľavujúce od symptómov. Kafka mu daruje ako honorár knihu o Rembrandtovi.

*Praha*

**17. marca** cestuje Kafka v sprievode Maxa Broda naspäť do Prahy. Dora Diamant ostala v Berlíne a Kafka býva opäť u jeho rodičov na Staromestskom námestí v Opletovom dome. Kafka, hlboko sklúčený z jeho súčasnej situácie, uvažuje do ktorého sanatória by mal byť umiestnený. Zároveň pracuje na jeho poslednej poviedke „Josefine die Sängerin oder Das Volk der Mäuse“. Okolo 20. marca sa začínajú prejavovať prvé problémy s prehĺtaním. Podozrenie z tuberkulózy hrtana sa začína čoraz viac potvrdzovať.

*Ortmann/Pernitz (Dolné Rakúsko)*

**Na začiatku apríla** je Kafka preložený do sanatória, ktoré sa špecializuje na respiračné a pľúcne choroby, a má veľmi dobré meno.

Neskôr prichádza späť z Berlína Dora Diamant a obýva izbu v blízkosti priláhlého sedliackeho dvora. Na jednej pohľadnici adresovanej Maxovi Brodovi poznamenáva: „Stav je veľmi, veľmi

vážny.“ Lekárske vyšetrenia potvrdili podozrenie z tuberkulózy hrtana a lekári odporúčajú rýchle premiestnenie do Viedne.

*Viedeň*

**10. apríla** je Kafka počas štvorhodinovej cesty a za silnej búrky prevezený v otvorenom vozidle do Viedne. Dora počas celej jazdy chráni chorého pred dažďom.

Na laryngologickom oddelení vo všeobecnej nemocnici pod vedením doktora Markusa Hajka je Kafkovi pridelená viac lôžková izba. Avšak na podstúpenie operačného zákroku je už príliš slabý – váži spolu aj s oblečením niečo pod 50kg.

**V priebehu apríla** ho navštevujú vo viedenskej klinike jeho švagar Karl Hermann a Felix Weltsch. Franz Werfel mu posielal ruže a jeho nový román o Verdim, k avizovanej návšteve však nedôjde. Na viac lôžkovej izbe umiera čoraz viac pacientov. Umiera aj obuvnícky majster Josef Schrammel z okolia Waldviertel, ktorý podobne ako Kafka trpel tuberkulózou hrtanu. Kafka chce napriek jeho zdeseniu nad smrťou Schrammela kliniku opustiť, a to aj proti naliehavým odporúčaniam lekárov.

*Kierling*

**19. apríla** obdrží Kafka izbu s balkónom s výhľadom na záhradu v sanatóriu Hoffmann v mestečku Kierling pri Klosterneuburg. Dora sa nastáhuje do hosťovskej izby a je jej dovolené pre chorého variť. Kafkovi je predpísaná tzv. terapia mlčaním, preto sa s okolím dorozumieva predovšetkým pomocou malých lístočkov, tzv. Gesprächszettel. V rannom vydaní pražského periodika *Prager Presse* je publikovaná poviedka „Zerstreutes Hinausschauen“.

**20. apríla** opúšťa Kafka posledný krát priestory sanatória. V rovnaký deň vychádzajú aj ďalšie dve Kafkove poviedky „Eine kleine Frau“ v pražských novinách *Prager Tagblatt* a „Josefine die Sängerin oder Das Volk der Mäuse“ vo Veľkonočnej prílohe pražských novín *Prager Presse*.

V tomto čase požiada Kafka Doru Diamant o ruku a okamžite píše jej otcovi list, potom čo Dora s radosťou prijala jeho žiadosť (v máji dostáva Kafka odmietavú odpoveď, ktorú Kafka s ťažkým srdcom prijíma, jeho životnú partnerku si nakoniec nevezme za ženu).

Na Kafkovej liečbe sa podieľajú okrem lekárov zo sanatória, aj prof. Hajek a niekoľko ďalších špecialistov z Viedne. Medzi nich patrí aj Dr. Glas, lekár špecializujúci sa na antropozofiu, ktorý si získal Kafkovu dôveru. Podľa diagnózy Dory Diamant, Kafkova prognóza mu umožňuje maximálne tri mesiace života.

**Okolo 6. mája** prichádza na návštevu do Kierlingu maďarský študent medicíny Robert Klopstock, s cieľom pomôcť Dore Diamant so starostlivosťou o chorého. Klopstock sa zoznámil s Kafkom počas jeho pobytu v sanatóriu vo Vysokých Tatrách. Ottlá, Kafkova najmladšia sestra, prichádza na poslednú návštevu, a takisto o pár dní neskôr prichádza aj jeho kamarát a švagar Karl Hermann a strýko Siegfried Löwy.

**V priebehu mája** prichádza Max Brod do Kierlingu, je to posledný krát kedy sa obaja kamaráti vidia.

A **20. mája** píše Kafka v poslednej pohľadnici adresovanej Maxovi Brodovi: „Ďakujem za všetko.“

**2. júna** prosí Kafka v poslednom liste rodičov, aby ho už nenavštevovali. Dora Diamant musí list dopísať, pretože Kafka je už príliš vyčerpaný. Ešte v ten istý deň pracuje na korektúrach zbierky poviedok „Ein Hungerkünstler“.

**3. júna** okolo obeda Kafka umiera. Jeho telo je prevezené do Prahy, Dora Diamant a Robert Klopstock cestujú v tom istom vlaku. V rôznych novinách sa objavujú nekrológy priateľov Broda, Weltscha, Bauma a od Antona Kuha a Erwina Rolleta. Pritom sú zverejnené aj úryvky z diel „Der plötzliche Spaziergang“, „Entschlüsse“, „Das Unglück des Junggesellen“, „Vor dem Gesetz“ a „Die Sorge des Hausvaters“.

**11. júna** je Kafka pochovaný na novom židovskom cintoríne v Prahe.

**19. júna** sa uskutočňuje smútočný obrad v auditóriu *Prager Bühne* organizovaný Maxom Brodom.

**17. júla** zverejňuje Max Brod Kafkove pozostalosti v časopise *Weltbühne*.

**Na konci augusta** je vydaná Kafkom pripravovaná posledná kniha „Ein Hungerkünstler. Vier Geschichten.“ v berlínskom vydavateľstve „Die Schmiede“.